

PREDGOVOR

Hrvoje Vulić

Od osnutka 7. studenoga 1946. godine, kada je Gradski muzej Vinkovci započeo s radom u jednoj prostoriji i s voditeljem koji je puno radno vrijeme radio kao direktor gimnazije u Vinkovcima, do svoga 80. rođendana Muzej je izrastao u instituciju s 25 zaposlenih i četiri zgrade. Tijekom godina i s rastom zaposlenih osnivali su se novi odjeli i proširivala djelatnost koja danas obuhvaća Etnologiju, Povijest i Galeriju likovnih umjetnosti (da spomenemo samo odjele sa zbirka), ali srž zbirke Mate Medvedovića oko koje je Muzej osnovan, a danas najveći i najznačajniji odjel u Muzeju – jest Arheologija. Tradicija je to koja prethodi osnivanju Muzeja, a čiji su najpoznatiji nositelji bili Josip Brunšmid i Viktor Hoffiler.

Iako se arheološka istraživanja na području Vinkovaca vrše sporadično, prva sustavna i dalekosežno posljedična istraživanja provodi Stojan Dimitrijević koji je kao tek diplomirani arheolog 1952. godine već sudjelovao u radu Muzeja i vršio istraživanja, među ostalim lokacijama i na mjestu koje je tema ove publikacije – telu Tržnica.

Tel Tržnica smješten je u samome centru Vinkovaca, na obali rijeke Bosut i lokacija je s najvećom količinom arheoloških slojeva u Vinkovcima. Mitsko je to mjesto vinkovačke arheologije, na kojemu nalazimo tragove života od starčevačke kulture do suvremenih razdoblja, a kao lokalitet poznat je još od 1902. godine. Iako je S. Dimitrijević svojim istraživanjima na području Vinkovaca u razdoblju od 1957. do 1966. godine obuhvatio i tel Tržnicu, gdje je definirao nove kulturne pojave (među ostalima vinkovačku kulturu), istraživanja koja su prethodila gradnji Hotela Slavonija 1977. i 1978. godine, provedena na površini od 2170 m², pružila su mogućnost dobivanja jasnije slike o ovom složenom i važnom lokalitetu.

Nažalost, zbog raznih okolnosti, ni stručna ni opća javnost do danas nisu upoznati s rezultatima tih istraživanja u punome opsegu, a na još veću žalost čini se da se to nikada niti neće dogoditi. Pojedini predmeti objavljeni su tijekom godina, a neki su stekli gotovo kulturni status i poslužili kao podloga za vizualni identitet mnogih sadržaja u Vinkovcima i okolici. Možemo se samo nadati da će neka buduća istraživanja pokazati koliko je taj status opravdan i koliko su određena tumačenja ispravna, no u konačnici se radi o praktički zanemarivome broju predmeta u usporedbi sa svim nalazima iz toga istraživanja.

Prvi korak u ispravljanju te nepravde prema tom vrlo važnom lokalitetu i istraživanju, načinile su kolegice Maja Krznarić Škrivanko iz Gradskog muzeja Vinkovci, Jacqueline Balen iz Arheološkog muzeja u Zagrebu i Ina Miloglav s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

kao autorice izložbe koja nosi isti naziv kao ova publikacija i koja je održana u Gradskom muzeju Vinkovci od 14. svibnja do 21. rujna 2026. godine. Na njoj su prvi put prikazane spoznaje koje proizlaze iz dokumentacije s istraživanja koju su uspjele prikupiti, pri čemu dijelovi dokumentacije još uvijek nedostaju, te predstavile dio nalaza koji do tada nije bio izlagan, s fokusom na vučedolsku kulturu.

Drugi korak, za stručnu javnost, a posredno i za opću, možda i važniji, jest publikacija koju držite u rukama. Ona čini prvu, nažalost još uvijek nepotpunu, ali na temelju dostupne dokumentacije detaljnu objavu istraživanja s Hotela Slavonija i ostalih lokaliteta vučedolske kulture na telu Tržnica i Ervenici. Konačno, svi zainteresirani napokon će moći pročitati objektivne i kritički sagledane činjenice o istraživanju, a posebnu vrijednost ovoj knjizi daju crteži Krešimira Rončevića koji daleko nadilaze puku dokumentacijsku vrijednost.

Za Gradski muzej Vinkovci ovo izdanje *Acta Musei Cibalensis* ima posebnu važnost jer ono će biti objavljeno ne samo na 60. obljetnicu prvoga izdanja, u kojemu je rad S. Dimitrijevića imao važan doprinos, već i na 80. obljetnicu Gradskog muzeja Vinkovci kao jedan od brojnih događaja koji je obilježavaju. Zato bih još jednom čestitao autoricama i zahvalio im na ovome iznimno važnom izdanju, a također svim djelatnicima, suradnicima i prijateljima Gradskog muzeja Vinkovci na njihovom radu, suradnji, prijateljstvu i svim dosadašnjim i budućim aktivnostima koje će nastaviti ukazivati na važnost Vinkovaca kao arheološkog lokaliteta.